Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCIII. Ч. 66. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 9-го КВІТНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 9, 1986 No. 66. VOL. XCIII.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ЧАСОПИС ПИШЕ ПРО ЗМОВУ В СПРАВІ І. ДЕМ'ЯНЮКА

Філядельфія (О.Т.). — Консервативний часопис „Ню Солидериті" з 4-го квітня ц.р., на основі інформацій аґентства НСІПС у Вісбадені, помістив велику статтю Марка Бирдмена п. н. „КҐБ і Державний департамент обманули суди ЗСА у випадку Дем'янюка".

Автор наводить твердження адвоката Марка О'Коннора, поміщене у французькому часописі „Лє Монд", що совєтське КҐБ і Департамент справедливости ЗСА, тобто Бюро спеціяльних інвестиґацій (ОСІ) співпрацювали разом, щоб, змальовуючи І. Дем'янюка як воєнного злочинця, який буцім то знищив сотні тисяч жидів у Треблінці, обманули американські суди, О'Коннор інформував „Лє Монд", що єдиний совєтський документ, який мав би доказати вину І. Дем'янюка, це жахливий обман".

Немає сумніву, що на ідентифікаційному документі підроблювано фото. Знято його прямо, а не з профіля, як водилося на тодішніх документах. О'Коннор наголошує, що перший секретар совєтської амбасади у Вашінґтоні В. Кубанов і дистриктовий суддя Ф. Баттісті погоджуються з ним, що виказка є фальсифікатором, але це не перешкодило позбавити І. Дем'янюка громадянства.

Найбільшим успіхом ОСІ було усунення зі ЗСА відомого німецького ракетного спеціяліста Артура Рудольфа, який дуже заслужився при розбудові високопростірної програми ЗСА.

„Лє Монд" підкреслює, що в останньому часі знайдено кілька важливих доказів невинности І. Дем'янюка, а саме: свідчення еспанця Жоакіна Ґарсії Рібеса; ізраїльське радіо 19-го березня ц.р. на основі університетського архіву в Ізраїлі подало свідчення учасника револьти в'язнів у Треблінці, в якій убито „Івана Грізного"; свідок помер минулого року; Еліягу Розенберґ зізнав у 1974 році, що в'язні в Треблінці вбили „Івана Грізного"; ці зізнання є записані в Центрі Жидівської Документації у Відні; франкомовна книжка п. н. „Треблінка", видана у 1966 році, на сторінці 497, містить писемні та усні зізнання учасників револьти в Треблінці у 1943 році, що з них дехто живе в Ізраїлі; там є згадка про в'язня Адольфо, який перед задушенням Іваном Грізним" зумів завдати йому смертельний удар ножем в плече.

О'Коннор заявив у ізраїльському часописі, що три свідки з Ізраїля, які буцім то пізнали І. Дем'янюка, були дискредитовані вже у федеральному суді на Фльориді в 1981 році. Існує поважне підозріння, що вони координували заздалегідь їхню евіденцію.

О'Коннор їде до Польщі по три свідки, яким давніше польська влада не видала паспортів, щоб могли свідчити у ЗСА. Ці свідки заявляють, що І. Дем'янюк не є „Іваном Грізним" — пише газета.

Вийшла англомовна брошура про охорону жидів в Україні

Оттава (ОУПС). — Заходами Уряду УНРеспубліки надруковано тут брошуру в англійській мові п.н. „Петлюра й державна охорона жидів в Уркаїні 1917-20".

На зміст брошури складаються тогочасні об'єктивні свідчення жидівських діячів (наприклад, д-ра М. Вішніцера) про погроми в Україні й заходи Уряду УНР не тільки протидіяти їм, але й допомагати потерпілим жертвам матеріяльно, наприклад, апропріяцією 20 мільйонів рублів тощо. Окрему увагу звернено в цій брошурі на леґальну (конституційну) охорону жидів і зацитовано два головні закони в цій справі: один з 24-го січня 1918 року, яким встановлено „національно-персональну автономію" для національних менших, в тому й для жидівської групи. Другий закон з 17-го квітня 1919 року за підписом С. Петлюри й інших членів Директорії наведено цілістю в англійському перекладі. Він специфікував „жидівське самоврядування" в Україні й деталізував справи жидівської „національно-персональної атвономії". Між іншими підписами під цим законом є підпис К. Красного, — міністра для жидівських справ в Уряді УНРеспубліки того часу.

З уваги на 60-річчя смерти св.п. Симона Петлюри, а теж з уваги на приписування деякими жидівськими колами „прогромництва" сл.п. Головному Отаманові й голові Директорії, нова брошура кидає нове світло на нього як на „антипоґромщіка" й залуговує на поширення головно між ворожими супроти українства колами.

У справах брошурка слід писати на адресу: UNR Home, 1211 68th Ave., Philadelphia, Pa. 19126.

У фаховому журналі появилася рецензія на книжку Б. Витвицького

Джерзі Сиտі, Н.Дж. — У фаховому журналі для книжкових оглядів п.н. „Ню Йорк Рів'ю оф букс", що виходить в Ню Йорку двічі на місяць, появилася в числі 6 з 10-го квітня 1986 року рецензія професора Стемфордського університету і знавця історії Другої світової війни Ґордона Крейґа на книжку д-ра Богдана Витвицького п.н. „Інакший Голокост".

Попереджена вступом, в якому автор стверджує, що під назвою „Голокост" кожний звичайно думає про жидівський голокост, а тимчасом від нацистських переслідувань згинули також мільйони осіб інших національностей, Ґ. Крейґ підкреслює важливе завдання, що його виконав д-р Б. Витвицький. Він уважає, що Б. Витвицький вперше подав на несповна сто сторінках в англійській мові підставові інформації про всі ці страхіття, які пережили в Другій світовій війні такі народи як українці, поляки, білорусини, цигани, росіяни, що їх вивезено на роботи до Німеччини з їхніх батьківщин або які були воєнними полоненими та відтак опинилися в концентраційних таборах.

Цитуючи слова автора, рецензент пише, що „не можна взагалі зрозуміти чому і як це сталося", що так жахливо нацисти знущалися над безвинними жертвами, яких вони уважали „унтерменшами". Ґ. Крейґ подає вкінці, що за оцінкою д-ра Б. Витвицького у Другій світовій війні німці знищили 3 мільйони українців, 3 мільйони поляків, 50,000 циганів, мільйон українських жидів і 1,4 мільйона населення на Білорусі, не включаючи білоруських жидів.

Владика Мстислав отримав відповідь від президента Ізраїля

Бавнд Брук, Н.Дж. — У відповідь на телеграму Владики Митрополита Мстислава до президента Ізраїля Хаїма Герцоґа, яка була вислана в дні 2-го березня 1986 року, президент Герцоґ доручив вислати листа з датою 18-го березня ц.р., переклад на українську мову якого передаємо внизу. Орґінал листа писаний в англійській мові.

Його Ексцеленція
Мстислав
Архиєпископ Філядельфійський
Митрополит Української Автокефальної Православної Церкви в ЗСА і діяспорі.

Ваша Ексцеленціє:

З доручення президента Герцоґа потверджую отримання Вашої так глибоко відчутої телеграми в справі Івана Дем'янюка.

Справа тепер є „sub judice" — в руках суду. Суди Ізраїля виробили собі репутацію докладного перевірення і справедливости і ми віримо, що і в цьому випадку справедливість буде довершена.

Ми висилаємо копії телеграми Вашої Ексцеленції державному прокураторові і до Яд Вашему — авторитетної установи щодо Голокосту.

З побажанням усього доброго

Щиро Ваш

Шуламіт Нарді
асистент президента

Газета „Ізвєстія" написала про М. Лебедя

Джерзі Сиտі, Н.Дж. — Московська газета „Ізвєстія" в числі з 20-го березня ц.р. помістила довшу статтю під наголовком „Кат без маски" пера А. Палладіна, який є її вашінґтонським репортером.

В статті, базованій на матеріялах, поміщених в нюйоркському тижневику „Вілледж Войс", автор переповідає про „злочини" відомого українського активіста Миколи Лебедя, посуджуючи його у співпраці з нацистами під час Другої світової війни, а відтак, після приїзду до ЗСА, з американською Центральною Розвідчою Службою (Сі-Ай-Ей). „Уже в перші роки співпраці з американською розвідкою Лебедь, згідно з недавно розсекреченими документами, здобув собі репутацію 'надзвичайно цінного' аґента", — пише „Ізвєстія". Газета підкреслює, що „Вілледж Войс" зробив добру справу, показавши „справжнє лице" М. Лебедя „простим американцям".

„Вілледж Войс" уже не раз поміщував контроверсійні статті про українців і українські справи. Тому не дивно, що стаття про М. Лебедя привернула увагу московської газети.

Українці Фльориди показують мистецтво

Норт Порт, Фла. — У тому найбільшому центрі українського життя на Фльориді у передсвяточному часі відбулися базар, а рівночасно виставка українського народного мистецтва у приміщенні Українського Культурного Центру при церкві св. Андрея.

Про цю виставку дала широкий опис місцева американська преса, а зокрема „Сарасота Геральд Трібюн" з 22-го березня 1986 року, де поміщені великі знімки з виставки та писання писанок О. Кобзяр і Д. Ломницькою, як також велика знімка Романа Іваницького у гуцульському вбранні. Фота займають майже повну сторінку газети та до них подані відповідні інформації про українське народне мистецтво та його зразки.

Інформації, які подали організатори виставки, точні та привильні і підкреслюють глибоке коріння української культури. Велика знімка полтавської вази поміщена з поясненням, що це взір трипільськоїкультури з одного з найбільших міст України.

Влаштовують доповідь про писанки

Парма, Огайо (Д.Г.). — Заходом музейно-мистецької референтури при Окружній Управі СУА в Огайо відбудеться тут у неділю, 20-го квітня ц.р. доповідь Зенона Еліїва з Рочестеру під заголовком „Зберігаймо традицію писанкового орнаменту".

Писанкарство стало найбільше поширеним виробництвом народнього мистецтва і, на жаль, часто його якість поступається швидкій масовій продукції. Є небезпека, що може затратитися первісне призначення писання писанок і вони стануть лише ще одним мистецьким витвором. Тому Окружна Управа прийняла з приємністю запропоновану Оленою Мартинюк, референткою музею і мистецтва Окружної Управи в Огайо, вищеназвану імпрезу.

З. Еліїв є знаним колекціонером і знавцем української писанки, до якої в нього особливо ніжне відчуття. Він є широко поважним солідним дослідником писанкового орнаменту та його символіки. Між іншим, він був доповідачем на сесії Комісії українського народного мистецтва при СФУЖО, яка відбуался в червні минулого року на Союзівці.

Доповідь відбудеться о год. 4-ій по полудні у домівці СУА, 5729 Стейт (Астродом св. Йосафата). Доповідь буде ілюстрована прозірками.

ФІЛЬМ Я. КУЛИНИЧА В ДЖЕРЗІ СИТІ

Джерзі Сиտі, Н. Дж. — В неділю, 13-го квітня ц.р., о. год. 3-ій по полудні тут в Українському Народному Домі, при 90 Фліт вулиця, буде висвітлений кольоровий фільм продукції Ярослава Кулинича п.з. „В'язень Христа ради".

Тому, що буде тільки один сеанс фільму, організатори запрошують українців до численної участи.

ВІННІ МАНДЕЛЯ, дружина південноафриканського „революціонера", який сидить в тюрмі за доконані ним вбивства, закликає тепер чорних до боротьби проти уряду білої меншості і продовження змагань всякими засобами. Її заклик появився в деяких газетах перший раз, бо раніше уряд забороняв покликатися на її заклики і згадувати про боротьбу чорних за зрівняння їх у правах з білим населенням.

ПОЛЬЩА ОЧІКУЄ ЧЕРГОВОЇ ВІЗИТИ ПАПИ

Варшава, Польща. — Західні кореспонденти, акредитовані в Польщі, інформують, що польські офіційні чинники, Церква і нарід в загальному з нетерпеливістю очікують чергового приїзду Папи Івана Павла II, заплянованого на 1987 рік. Єжи Урбан, офіційний речник уряду відчитав на пресовій конференції приготовану раніше заяву, у якій сказано, що приїзд Папи є в інтересі польського народу і він дуже допоможе загоїти внутрішні рани, тобто непорозуміння, та об'єднати нарід „довкола свого уряду". Урбан вважає, що існує потреба притишити деяких духовників-дисидентів, які підтримували і продовжують підтримувати заборонену профспілку „Солідарність".

Представники Римо-Католицької Церкви заявили після виступу Є. Урбана, що теперішній президент Польщі і перший секретар комуністичної партії Войцєх Ярузельскі хотів биконче відбути розмову з Папою у Ватикані і шукає для цього відповідних шляхів. Папа готовий прийняти В. Ярузельского, але тільки в рамках офіційної державної візити до Італії. Одним словом італійський уряд прем'єр-міністра Баттіно Кракс! повинен запросити польського лідера з візитою, чого він не хоче робити, поки у польських в'язницях ще далі перебувають члени „Солідарности" й інші політичні в'язні.

Деякі противники теперішнього режиму в ПНР вважають, що прийняття Папою В. Ярузельского можуть зле зрозуміти в Польщі і потрактують це, як започаткування нормалізації. Польський уряд, на їхню думку, повинен звільнити усіх членів „Солідарности" з в'язниць і започаткувати процес демократизації свого режиму, хоч, як заявили консервативні політичні спостерігачі, комуністи ледве чи здібні на такі „зусилля", бо з природи речей воне є і залишаться тоталітаристами.

Речник італійського уряду, який не бажав бути названим, заявив журналістам, що Ярузельскі хоче бути прийнятий Папою ще перед приїздом до Італії совєтського лідера Міхаїла Ґорбачова, на що уряд Краксі не хоче погодитися, бо це була б свого роду реґабілітація польського диктатора в очах світу.

У СВІТІ

СПАД ЦІН НА ОЛИВНІ продукти та інші справи були темою розмови між віцепрезидентом З'єднаних Стейтів Америки Джорджом Бушом і королем Савдійської Арабії Фагдом. Уряд ЗСА шукає допомоги у заприязнених арабських державах, бо дальший спад цін на оливні продукти може стати не тільки загрозою для американської нафтової продукції, але й для оборони ЗСА в загальному.

ЕВРОПЕЙСЬКІ КРАЇНИ, члени Европейського економічного ринку, не задоволені заявою нового французького консервативного уряду прем'єр-міністра Жака Шірака про девалюацію французького франка. Вісім членів европейської монетарної системи нараджувались в тій справі в Голляндії і прийшли до узгідненого рішення, що Франція може піднести свій франк на шість відсотків з тим, що Західня Німеччина піднесе також вартість найбільш сильної в Европі німецької марки на три відсотки. Голляндія зробить те саме зі своїми ґульденами, а Бельгія, Люксембурґ і Данія вирівняють свою валюту на один відсоток. Італія й Ірляндія не робитимуть жадних змін під тепершішню пору.

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА Роналда Реґена має в пляні відбути зі своїми европейськими альянтами сепаратні розмови на тему міжнародного тероризму і домовитись про збільшення політичного і економічного тиску на ті держави, які підтримують терористичні акції в світі. У Вашінґтоні переконані, що економічні санкції, наприклад, проти Лівії, Сирії та інших держав, які посередньо і безпосередньо займаються тероризмом, це найкраща зброя проти поширення торору. Уряд ЗСА переконаний, що світ не може дозволити лівійському диктаторові полковникові Муаммарові Каддафі тероризувати світ, а інші країни, головно запрязнені із ЗСА, не можуть вважати, що тероризм є справою американсько-лівійських непорозумінь.

УРЯД ЗАХІДНЬОЇ Німеччини покликав до життя спеціяльну комісію спеціялістів, які мають прослідити чи закордонні держави брали безпосередню чи посередню участь у підкладенні бомби в берлінському диско-клюбі, від вибуху якої загинуло дві особи, а біля 200 були поранені. Речник міністерства закордонних справ ФРН заявив, що уряд перевіряє здогади, що в цьому терористичному акті замішана Лівія, лідер якої вже раніше погрожував американцям відплатою за збомблення ракетних гнізд на берегах затоки Сідра.

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ оборони ЗСА Каспар Вайнберґер перевів у Манілі офіційні розмови з президентом Каразон Акіно і її найближчими співробітниками у справі американських баз на філіппінській території. При тій нагоді Вайнберґер і його співробітники порушили багато інших справ міжнародної політики і дальшої співпраці ЗСА і Філіппін. На летовищі в Манілі американський речник заявив, що З'єднані Стейти Америки допоможуть новому урядові К. Акіно вийти з економічних труднощів і як тільки наладнається співраця, Америка уділить для Філіппін більшу економічну допомогу.

ПРОКОМУНІСТИЧНИЙ УРЯД в Анґолі протестує проти військової і економічної допомоги, яку дають антикомуністичним повстанцям З'єднані Стейти Америки, Південно-Африканська Республіка та багато інших країн. Речник міністерства оборони Анґолі заявив, що над територією його країни дуже часто появляються літаки закордонних держав, які скидають для партизанів зброю, харчі, медикаменти та інші матеріяли. У заяві говориться, що урядові війська, мовляв, перехопили деяку кількість зброї і військового виряду, призначеного для „антиурядових банд".

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКОВІ речники і Сі-Ай-Ей призналися, що президент Ель Сальвадору Хозе Наполеон Дуарте має чимало клопотів з політичними противниками і марксистськими партизанами і що ЗСА дещо збільшили допомогу для Сальвадору в останньому часі. Політичні противники Дуарте, які не виступають проти його уряду зі зброєю в руках і не підтримують комілістами інспірованої боротьби марксистів, а тільки домагаються привернення повної демократичної системи кажуть, що вони перестануть цілковито співпрацювати з президентом Дуарте, якщо він не дотримає слова і не переведе на протязі чергових двох років демократичних виборів в країні.

ЗСА ЗАКЛИКАЮТЬ СОЮЗНИКІВ ДО СПІЛЬНИХ ДІЙ

Вашінґтон. — Покликуючись на неназваного чиновника Білого Дому, кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Бернард Ґверцман повідомив, що після двох терористичних акцій, які сталися в Західній Европі минулого тижня, З'єднані Стейти посилять тиск на союзників, щоб переконати їх вжити спільні економічні заходи проти Лівії.

Неназваний чиновник сказав, що Адміністрація президента Роналда Реґена має на меті розвіяти уявлення про нинішню ситуацію як про виключно американсько-лівійський конфлікт. ЗСА будуть обговорювати з союзниками не лише економічні але й дипломатичні заходи проти Лівії, зокрема вигнання з країн Західньої Европи лівійських дипломатів, які використовують статус дипломатичної недоторканости для привезення вибухових матеріялів.

На думку цього чиновника, терористи, які вчинили вибух бомби в західньоберлінському диско-клюбі, були зв'язані з місією Лівії в Східньому Берліні. В зв'язку з цим тепер розглядається питання про заборону лівійцям в'їжджати на територію Західнього Берліну зі сторони Східнього.

В неділю, 6-го квітня, в літаку на шляху з Каліфорнії до Вашінґтону речник Білого Дому Леррі Спікс сказав репортерам, що З'єднані Стейти Америки змістять співробітництво з союзниками в справі боротьби з міжнародним тероризмом.

Спробам З'єднаних Стейтів мобілізувати союзників на боротьбу з тероризмом була присвячена розмова начальника відділу боротьби з тероризмом Державного департаменту Роберта Оклі з репортерами телевізійної сітки Сі-Бі-Ес. В неділю в програмі „Обличчям до нації" Р. Оклі сказав: „Боротьбу з тероризмом З'єднані Стейти не можуть вести одні. Потрібне тісне співробітництво з урядами европейських країн".

Боротьбі з міжнародним тероризмом був присвячений недавній виступ директора Сі-Ай-Ей Вілліяма Кейсі. „Союзники, — сказав В .Кейсі, — повинні виробити спільні дипломатичні, економічні і політичні санкції щодо країн, які підтримують тероризм. Багато наших друзів і союзників надто повільно реаґують на події. Але ми маємо підстави сподіватися, що після недавніх терористичних акцій ці країни посилять співробітництво".

В АМЕРИЦІ

ВИСТУПАЮЧИ НА ЦЕРЕМОНІЇ відкриття нового приміщення амбасади ЗСА в Савдійській Арабії, віцепрезидент З'єднаних Стейтів Америки Джордж Буш сказав, що 50 років тому американські нафтові розвідники відкрили багаті поклади нафти в цьому загубленому серед пустинь королівстві і високо оцінив близькі стосунки, які відтоді встановилися між двома країнами. „Нафта, безперечно, важлива частина наших економічних відносин. Однак наші зв'язки значно ширші і вони не залежать від цін на нафту", — сказав Дж. Буш. З відвідання цієї арабської країни почалася 10-денна поїздка віцепрезидента ЗСА по чотирьох країнах Арабійського повострова, включаючи Баґрейн, Оман і Північний Ємен.

ТОРГОВЕЛЬНІ СУПЕРЕЧКИ між З'єднаними Стейтами Америки і Европейською економічною спільнотою перейшли в майже відкриту конфронтацію після того, як до цієї організації ввійшли Еспанія і Портуґалія. Речники Европейської економічної спільноти повідомили репортерів, що ЗСА мають намір зменшити імпорт продукції сільського господарства з Европи. „Це приведе до відкритого торговельного конфлікту", — сказав представник Економічної спільноти Віллі де Клерк. З того часу, як Еспанія і Портуґалія офіційно стали членами Европейської економічної спільноти, експорт в Европу американської сільсько-господарської продукції значно зменшився. І це не дивно, бо два нових члени цієї організації є країнами з розвинутим сільським господарством.

МАФІЯ ПРИНОСИТЬ З'єднаним Стейтам Америки більйонні шкоди. До такого висновку прийшла президентська комісія в справах організованої злочинности, яка працювала два з половиною роки і представила звідомлення. В ньому говориться, що в результаті діяльности мафії ЗСА щороку втрачають 6,5 біл. дол. недоплачених податків, а американські громадяни втрачають 414,000 місць праці. Особи, зв'язані з мафією, повідомляють лише про 40 відсотків одержаних ними прибутків. Злочинні організації контролюють капітал у висоті 106 біл. дол.

АДМІНІСТРАЦІЯ ЗАПЕРЕЧУЄ, що З'єднані Стейти плянують акції проти Лівії як відповідь на вибух в американському літаку, в результаті якого загинуло четверо американців. „Поки триває розслідування, ми не виключаємо можливости того, що Лівія брала участь у вибуху. Ми не плянуємо покищо якихось акцій проти Лівії", — сказав речник Білого Дому Леррі Спікс.

ВИСОКОПОСТАВЛЕНИЙ представник Адміністрації ЗСА повідомив, що кілька десятків „зелених беретів" будуть вишколювати нікараґуанських повстанців. Це буде першим виявом безпосередньої участи американських військовослужбовців у громадянській війні в Нікараґуа. Вишкіл буде відбуватися на базах „зелених беретів" у Гондурасі, Сальвадорі і в самих З'єднаних Стейтах Америки.

ГОЛОВА КОМІСІЇ міжнародних справ Палати Репрезентантів конґресмен Данте Фассел після зустрічі в Кремлі з генеральним секретарем ЦК КПСС Міхаїлом Ґорбачовим сказав репортерам, що совєтський лідер і далі розраховує на зустріч у Вашінґтоні з президентом ЗСА Роналдом Реґеном. „Він не ставить ніяких умов для такої зустрічі", — сказав про М. Ґорбачова американський конґресмен. В останні тижні Совєтський Союз неодноразово заявляв, що заплянована на літо зустріч на вершинах відбудеться лише в тому випадку, якщо на ній вдасться досягти значного проґресу в ділянці роззброєння. Білий Дім неодноразово повторював, що відкидає подібні умови для організації зустрічі. Д. Фассел сказав на пресовій конференції, що М. Ґорбачов настроєний оптимістично щодо зустрічі на вершинах і не бачить ніяких перешкод для поїздки до ЗСА влітку цього року.

ПРЕДСТАВНИК УПРАВЛІННЯ трьома летовищами стейтів Ню Йорк і Ню Джерзі повідомив, що 1,400 поліціянтів постійно охороняють пасажирів на летовищах Ля Ґвардія, ім. Кеннеді і Нюарку. Встановлено телевізійний нагляд і наймодерніші прилади для виявлення металічних предметів. Поліція летовищ постійно зв'язана з ФБІ, секретною службою і Федеральним управлінням летунства.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Повстанці не здаються

Аґентство Ассошіейтед Пресс інформує з Пакістану про започаткування нової весняної офензиви совєтських окупаційних військ проти антикомуністичних повстанців в Афганістані. Совєтські і афганські джети на протязі трьох днів, починаючи з четверга, 3-го квітня ц.р., бомбили і обстрілювали скорострільним вогнем позиції повстанців в багатьох провінціях Афганістану, а особливо у прикордонній полосі з Пакістаном.

В неділю, 6-го квітня, розпочалась офензива танкових і піхотних частин, підтримуваних тяжкими військовими гелікоптерами, так званими повітряними кораблями, які фактично мають ще найбільше успіхів в боротьбі з повстанцями, які не мали дотепер чим боронитися проти цих сталевих потвор. Щойно недавно президент Роналд Реґен заявив, що З'єднані Стейти Америки доставлятимуть повстанцям малі протилетунські ракети, що їх можна вистрілювати з плеча і які показалися дуже успішними в боротьбі чи обороні проти гелікоптерів, що, звичайно літають низько.

У провінції Пактія, на прикордонні з Пакістаном, совєтське командування вживає принаймні 30,000 вояків, не враховуючи афганських військових і поліційних частин. Кореспонденти інформують, що по обох сторонах є великі втрати в людях і матеріялі. На думку кореспондентів, гине більше совєтських вояків, яких партизани заскакують в численних засідках, або несподівано обстрілюють зі своїх гірських гнізд, незамітних навіть для людського ока.

Боротьба ведеться приблизно у віддалі 12 миль від пакістанського кордону і її відгомін чути на пакістанській стороні. Дуже часто совєтські воєнні літаки перелітають афгансько-пакістанський кордон і ці перелети найбільше турбують пакістанський уряд, який започаткував нові переговори з насадженим Москвою комуністичним урядом президента Бабрака Кармаля, метою яких є добитися виведення совєтських військ з Афганістану і припинення боротьби в тій країні.

Повстанці діють не тільки зі своїх баз в горах Афганістану, але також всюди, головно там де присутніми є совєтські вояки. Наприклад, 6-го квітня в Кабулі, столиці Афганістану, вибухла великої сили розривна бомба і поранила понад 20 осіб. Подібних випадків є більше, але відомості з Афганістану продістаються з великим спізненням. Виглядає, що жадна, навіть найбільша, совєтська офензива, не принесе розв'язки афганської проблеми, бо свободолюбні афганці змагаються з окупантами ось уже шостий рік, без великих успіхів великої добре озброєної армії комуно-московських імперіялістів.

Д-р Олег М. Волянський

КОНСЕРВАТИСТ ПРО АМЕРИКАНСЬКИХ ЛІБЕРАЛІВ

„Pensees: Notes for the Reactionary of Tomorrow", Joseph Sobran, National Review, December 31, 1985.

I.

У поважному американському двотижневому журналі „Нешенел Рів'ю" з 31-го грудня 1985 року, появилася, з нагоди 30-ліття журналу, велика стаття-есей визначного американського консервативного журналіста і мислителя Джозефа Собрана під заголовком „Думки: Записки для завтрішніх реакціонерів". Це властиво серія з десяти, глибоко продуманих та логічних статтей, що демаскують махінації американської „лівиці" та викривають її неґативний вплив на традиційне життя американців. У цій рецензії на названу працю є подані головніші думки з дев'яти відділів. Варто теж підкреслити, що Джозеф Собран згадує в тексті з симпатією справу українського хлопця Володимира Половчака і голокост понад семи мільйонів українських селян, замордованих у голодовій катастрофі України в 1932-33 роках червоною Москвою.

Пролог

Дефініція слова „консерватист" базується, може, не так на політичній доктрині як, радше, на певного роду ставленні до світу, що його можна описати одним словом: вдячність або цінування. Лінія політичного поділу в ЗСА лежить поміж лібералами і консерватистами. Лібералі — це утопісти, малконтенти, що не цінують традиції, родини, релігії, патріотизму і все бачать у неґативному світлі та критикують тих, що не бажають „будувати нового суспільства". Вони (лібералі) не добачають того страшного нещастя, до якого допровадив соціялізм в опанованих ним країнах. Вони атакують авторитарні уряди, як наприклад, у Чіле, Південній Африці й інших подібних країнах, але не роблять цього у відношенні до лівих тоталітарних держав.

Панування закону

Закони не повинні бути накинені людям згори, але радше мають віддзеркалювати неформальні моральні звичаї народу. У консерватиста немає бажання перетворювати світ при помочі закону. Політичний консерватизм зосереджується на пануванні закону, що стосується однаково всіх громадян та оборонить їхніх прав, зокрема їхню свободу. Зараз роля закону цілком перекручена. Починаючи від президента Рузвелта, ліберальні круги використовували судівництво для того, щоби, під покришкою „будування нового суспільства", поступово обмежувати права громадян, права, що їх так старанно опрацювали будівничі цієї Республіки.

Автохтонні чужинці

Радикалізм родиться там, де існує незадоволення із такого світу, яким його сотворив Бог. Колишній лібералізм перейшов еволюцію у „лівому" напрямі так, що для лібералів вистачає, коли людина є проти комунізму, щоб її таврувати клеймом правого екстреміста. Лібералі спопуляризували свою спеціяльну термінологію проти консервативної більшости народу, уживаючи слів, як „гіпер-патріотизм", „шовінізм", мак-картизм, упередження, фанатизм, расизм, антисемітизм, сексизм і т.д. Вони все ще говорять про „Авшвіц" та про „лінчування", (хоч ті речі вже давно пройшли), щоби громадянство утримувати постійно в почутті вини та використовувати це для спеціяльних привілеїв. Автор Джозеф Собран розрізняє два роди постави людей до суспільности: „Нативізм", — коли людина дає перевагу автохтонам, пересічним-нормальним громадянам. (Жахливою крайністю цього роду постави був нацизм). „Алієнізм" — де перевагу дається чужому елементові, що відхиляється від нормального; дається перевагу тому, хто не має приватної власности; ексцентрикам та екстремістам, що хочуть змінити суспільство, знищити традиційні надбання народу. Для „алієністів" хто не йде з ними — це ворог, це „нацист". Алієністи (в Америці) мають великий вплив на законодавчі тіла, на засоби масової інформації та на вищі школи. На жаль, реакція громади на атаку алієністів — квола.

Соціялістичний феномен

Не зважаючи на сучасний зовнішній вигляд чи вивіску, соціялізм — це політичний вияв „алієнізму" і він має свою характеристичну форму. Колись утопісти думали, що, впровадивши соціялізм у світі, постане на землі рай. Досвід показав, що соціялістична система дала в наслідку невільництво та експлуатацію громадян пануючою верхівкою, котра, опанована жадобою привілеїв, намагається залишитися при владі за всяку ціну. Прикладом цього є Совєтський Союз, де десятки мільйонів власних громадян впали жертвою соціялістичної держави. Помимо цього, в Америці соціялізм продовжує своє існування під покришкою лібералізму, котрий інфільтрував Демократичну партію Америки.

Продовження буде.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Теодор Терен-Юськів

У 10-річчя Українського Музею у Ню Йорку

Можна сказати, що радше для придбання більших фінансових засобів на побудову нового дому, як для прославлення власного імені чи відомих мистців, був улаштований управою Українського музею у Ню Йорку концерт, 16-го березня 1986 року. Цим разом імпреза вдалась не тільки мистецько, але й фінансово, хоч невеличка Меркин голл не могла помістити більшого числа людей. Тому чи не кориснiше було б відбути концерт в історичній і відновленій Тавн голл, де може вміститись до 1,500 слухачів, а продаючи квитки вступу дешевше, була навіть можливість мати куди кращий дохід з такої імпрези. Крім цього воно, як Плішці з Метрополітан опери, так Мазуркевичам, що вже свій перший концерт у Ню Йорку давали в Тали голл, не дуже то й лицювало виступати в малій залі для дебютантів мистецтва.

Програму розпочала дуетна пара скрипалів Юрій і Дана Мазуркевичі „Канон-сонатою, Г-дур" і „Дуетом Б-дур, тв. 99, для двох скрипок" Й. Гайдна. Обі ці тричастинні композиції зразу пригадали їх і прихилили собі знову публіку, як технічною так й інтерпретаційною, піднесеною сторінкою гри обидвоїх скрипалів. Спаяність і милозвучність їхнього обопільного зіграння становить собою просто вимріяну мистецьку одноразовість.

Піяніст Тома Гриньків виступив, як соліст із трьома „Етюдами тв. 8: г-моль, ціс-моль і Ц-дур" В. Косенка. Він заграв їх із розмашним піяністичним полетом та індивідуальними нюансами кольоритности. Проте, може для загальної публіки, було б придалося щось більше сприємливе, як ось хоч би дещо з „11етюдів старовинних танців", які він так блискуче віддає. Усе таки слухачі тепло оплескували його гру.

Закінчував першу частину програми виступ нашого улюбленого баса, зірки Мет опери, Павла Плішки. Коли йдеться про красу голосу і артистичне виконання арій чи пісень, то його нині сміло можна вважати найкращим солістом-басом світу, не зважаючи на це, що в Мет опері ставлять йому, навдивовижу, колоди під ноги на шляху його виїмкової кар'єри. Він проспівав вершинно три арії: з опери Чайковського „Евгеній Онєґін", з Моцартового „Фіґарового весілля" та з Верді „Дон Карльоса", при чутливому фортепіяновому супроводі Т. Гринькова. Підбором арії Чайковського не були всі захоплені; не так з огляду на музику, як на російську мову. Казали: „Щоб бодай був заспівав по-українськи". І з цим, у нашій дійсності, треба погодитись. При Моцарті у програмці належало заподати початок слів арії „Нон п'ю андраі" чи „Не будеш", бо аж три Фіґарові арії існує у цій опері.

Тут з великою приємністю і навіть заскоченням відмітимо, що спів Плішки на цьому концерті був найкращий із всіх разів коли ми його денебудь слухали. Попри чудове, трагедійно-сумовите піяно в повторенні „Дорміро" чи „Спатиму" в арії короля „Дон Карльоса", пережили слухачі ще й справді унікальне, осяйно бравурне виконання арії Фіґара. В величезному захопленні публіка, зриваючись з місць, вчинила співакові овацію.

Наш великий співак завдав собі труду, щоб вивчити теж пісні композитора Ігоря Соневицького — і ми почули „Україну" та „Над Атлянтиком". До речі, в обох піснях переочено, гадаю, у програмці тексту таких великих поетів як Василь Симоненко та Євген Маланюк. Плішка виконав ці пісні дуже добре. Чи це допоможе у поширенні їх між співаками і громадою, покаже час.

Замкнув свій виступ Плішка глибоким і патетичним Лисенковим „Минають дні" (слова Шевченка). Більше щирих і одушевлених оплесків по співі нашого баса, не можна було собі не тільки бажати, але й представити.

Закінчували концерт скрипалі Мазуркевичі, виконуючи, на щастя, замість А. Онеґера „Сонати для двох скрипок", прегарну „Пасакалью" Гайдна-Галворсена. Тут їхня казкова зіграність і досконала кантилена досягла вершин. Публіка була підкорена їхньою грою — беззастережно. А далі почули ми ще відрадну рідну новинку, прапрем'єру „Камерної партіти для двох скрипок" нашого Юрія Фіяли з Канади. Сучасний, темпераментний твір з п'ятьох коротких частин подобався слухачам; особливо частина „повагом", де український характер музики вилонюється дуже чітко.

Чи не найпопулярнішим на світі скрипковим дуетом із фортепіяном є еспанська „Наварра" П. Сарасате, що його вислухала публіка при акомпаньяменті Гринькова, як останню точку цього пам'ятного, знаменитого концерту. Стоячи вітали і прощали слухачі не вмовкаючими оплесками і „бравами" всіх мистців, які разом вийшли востаннє на сцену.

Після концерту відбулася приємна зустріч з мистцями в новому ресторані Сентер корт. Тут можна було побачити їх зблизька, познайомитись, поґратулювати їм та перекинутись кількома реченнями. Від Українського Музею, вітаючи всіх присутніх і дякуючи, передусім мистцям за їхній труд, промовив, д-р Б. Цимбалістий.

Юрій Р. Рибак

СВЯТОЮРСЬКІ СЕМІНАРИ

Від давен давна св. Юрій втішався пошаною українських купців і тому вони вважали його своїм патроном. Прийшов 1929 рік та у Львові на пам'ятних Загальних зборах Союзу Українських Купців і Промисловців (СУКіП) ухвалено, щоб централя з філіями кожного року в травні святкували врочисто день свого патрона св. Юрія. У тому ж ще році визначено було день 12-го травня для торжественної Служби Божої, яку відправив сам Митрополит Андрей Шептицький... Мури храму св. Юра, начебто дзвеніли у відгомін словам Митрополита, що свою проповідь присвятив ідеї і праці нашого купецтва у рамках Христової науки.

Старий храм св. Юра прокинувся нагло зі сну — ніби пригадав як у 1539 році, цебто 390 років тому із манастирської церкви став він катедрою. А сталось це тоді, коли провідна верства нашого міщанства — купці, як оборонці інтересів нації — вибороли, щоб по 125 роках висвячено на єпископський престіл українця Макарія Тучапського, який до того часу сам був... купцем.

Прийшов час Другої світової війни та у двадцяті роковини першого офіційного святкування дня Патрона у Львові зорганізувався у ЗСА, точніше у Філядельфії, знову СУКіП, який недавно відсвяткував своє 35-річчя існування, вибравши вже форму святоюрського семінара.

Якже до цього дійшло? Зовсім звичайно. Наші купці, наші підприємці, завжди бажали втримувати добрі відносини з громадою і то не лише на площині бизнесу але і поза ним на товариському форумі. Стереотипна форма коктейлу та бенкету не захоплювала. Ждалось на щось інше. І ось, коли філядельфійська філія Українського Католицького Університету (УКУ) запросила СУКіП, щоб зайнявся викладами із торговельно-індустрійної ділянки, вирішено, що найкраще відповідала б форма семінара. Тут можна використати кілька коротких, індивідуальних доповідей довкола однієї теми. А що купці завжди бажали святкувати день свого Патрона, то вважали, що пов'язання одного з другим знайшло розв'язку.

І так постали святоюрські семінари у Філядельфії, які щорічно влаштовує СУКіП у рамках викладів УКУ. Тим робом університет надав їм свій престиж, а запрошені представники наукового і професійного світу погодились опрацьовувати теми у сприємливій формі для загалу... Успіх осягнено і минулого року відсвятковано малий П'ятирічний ювілей святоюрських семінарів, які обов'язково зачинались молебенем.

Головні теми семінарів були різні так, як і різні зацікавлення купців та покупців. У доповіді на тему „Консумеризм" покупець мав нагоду довідатися як добиватись свого права, а підприємець як реаґувати. З ділянки особистого здоров'я і закупу присутні дізнались про „Сучасні проблеми харчування". Один семінар присвячено вияснению популярного нині в ЗСА поняття „Хто такий підприємець" (Entrepreneur) з огляду на актуальність була на часі тема „Срібло-золото-діяманти у науці та житті", а ті, що є книголюбами знайшли цікавий матеріял у семінарі п.н. „Друковане слово".

Згадані семінари, можна б сказати, були своєрідною живою енциклопедією, бо охоплювали різні ділянки знання як теж приклади з практики — як опис підприємств чи нагода для покупця висловити свою опінію. А попри економію, торгівлю, ринковість і банковість теж знайшлись технологія, друкарство і видавництво. Було і окреме місце на медицину, ветеринарію а навіть на геологію, мистецтво і стародруки.

Очевидно, що цю різнорідність тематики можна було осягнути тільки завдяки співпраці, охоті і посвяті місцевих учасників різних ділянок професій, яким наша громада може бути вдячна — це є: інж. Лідія Дяченко, Зеня Кунаш, Марія Харина, д-р Зеня Черник, мґр Марта Шиприкевич, Теофіль Бак-Бойчук, Олександер Борецький, Василь Дорошенко, Теодозій Гриців, проф. Мирослав Кий, інж. Богдан Кульчицький, д-р Ігор Кунаш, д-р Олександер Лужницький, д-р Іван Павлічка, Михайло Петришин, Ярослав Палатайко, о. Маріян Процик, д-р Юрій Рибак, проф. д-р Леонід Рудницький та Іван Щупаківський.

Деякі доповіді зацікавили теж нашу пресу, бо їх помістила була на своїх сторінках.

Цьогорічний святоюрський семінар припадає якраз на 6-те травня, цебто на день св. Юрія, що покривається з третім днем Великодня за старим стилем. Тому замість молебня буде Служба Божа з проповіддю о. Маріяна Процика. Цим семінарем започатковується новий цикл п.н. „Із проблем сучасного життя" а тема буде „текстилія і одяг", що заторкне такі ділянки: економію (д-р Юрій Рибак), вишкіл (проф. Християн Кульчицький), ринковість та технологія (мґр Любомир Дем'янчук) та мода (Галина Ґейнер).

І як, звичайно, буде час і

(Закінчення на стор. 4)

Іван Стебельський

БОРИСЛАВ НА ПЕРЕЛОМІ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ — ПРАВДА ПРО ТАК ЗВАНИЙ БОРИСЛАВСЬКИЙ ПОГРОМ

II.

4) Кого й коли почала нова совєтська влада вивозити на Сибір і розстрілювати?

Від самого початку НКВД почало арештовувати й вивозити колишніх польських поліцаїв, учителів та лісничих і лісових робітників. Це були поголовно поляки. Відтак прийшли на чергу старі комуністи члени КПЗ-у, українці й поляки. Невідомо було, щоби поміж ними були старі комуністи жиди. Ті, що були заарештовані зовсім зникали, значиться були розстріляні.

Опісля НКВД зачало арештувати й вивозити на Сибір багатших господарів, так званих куркулів, багатших поляків і деяких жидів, промисловців і купців. Все ж таки найбільше вивезли українців, бо біля 70 родин, а деяких патріотів розстріляли. Вони цілковито зникли. Така поведінка нової влади й впровадження терору й доносів викликала загальний страх і непевність завтрашнього дня серед автохтонного населення.

Не було ні одного знаного випадку, щоб хтось із впливових жидів став в обороні арештованих чи розстрілюваних українців, або старався вирвати їх із кровожадних лабет НКВД. Це їх не торкалося і вони жили спокійно й здавалося безпечно. Наводжу цей неприємний факт із-за того, що знову сьогодні деякі жиди закидають українцям і полякам, що вони, маючи часом змогу, замало стали в їхній обороні проти жахливого нацистського смертельного терору.

5) Чи багато жидів було змобілізованих до Червоної армії після вибуху німецько-большевицької війни та чи багато їх втекло разом зі совєтською владою?

Згідно з книжкою „Земля без Бога", автора Копеля Гольцмана, досить численна кількість жидівської молоді була змобілізована до большевицької армії і в піднесеному дусі приєдналаслся до лав бійців за „щасливу родіну". Деякі втекли чи відступили разом з НКВД, але їхню кількість годі подати. Це краще повинні знати самі бориславські жиди.

6) Як постав погром і що було його безпосередньою причиною?

Коли 22-го червня 1941 року несподівано німецькі армії напали на Совєтський Союз, місцеве НКВД почало масові арешти свідомих українців і поляків як ворогів народу. Ніхто ніколи ніде не чув, щоби хоч один жид був тоді заарештований. Тоді також заарештовано мою старшу сестру, а молодший, бо заледве 15-літній мій брат Мирон утік до ліса. Мій батько був раніше розстріляний у самбірській тюрмі.

Багато українців поховалося, або втекли до ліса, рятуючи життя від всесильного НКВД. Запанував терор і загальний страх. Про долю заарештованих не можна було нічого довідатися. Один тиждень перед втечою НКВД, жидівські хлопці з червоними опасками на раменах стояли перед будинком НКВД і не пускали прохожих йти цією стороною вулиці. Люди мусіли переходити на другу сторону. Ніхто не знав чому це робиться, бо на запити не відповідали. Після другої втечі НКВД 1-го липня місто зайняли військові частини німецької армії і в місті запанував позірний спокій.

Того самого дня родини арештованих почали шукати за своїми рідними й остаточно знайшли їх тіла помордовані й закопані в домі, де жили енкаведисти, в одній дуже засміченій пивниці. У цій пивниці було закопаних 44 тіла вбитих ударами крісів по голові й обличчю, лиця яких були чорні як вугілля, спалені сірчаною кислотою. Мертвих було складено по чотири в одній верстві, а верстви були укладені напоперек так, як укладаються поліна дров. На самому верху були тіла чотирьох молодих дівчат в тому три українки і одна полька. В другій верстві було тіло молодої німкені, а далі були вже самі чоловіки.

В одній кімнаті на партері, де жили енкаведисти, під ліжком знайдено кусок шкіри з білим волоссям, яке належало молодій 16-літній українці. Тіла моєї сестри не знайдено, що вказувало б, що її можливо разом з іншими в'язнями НКВД забрало зі собою при відступі. Та вона пропала безповоротно. Замордовані большевиками були 27 українців, 16 поляків і одна німка.

Родини помордованих почали вибирати їхні тіла, але німці заборонили їм це робити й наказали припровадити жидів до цієї роботи. Вістка про ці події миттю рознеслася по цілому місті. Деякі молодші кревні побитих почали спроваджувати жидів, а міське шумовиння, що його ніколи не бракувало в такому промисловому місті як Борислав, використовуючи сприятливу нагоду, стало грабувати й бити жидів. Це шумовиння в більшій мірі складалося з поляків, яких усе було більше в Бориславі як українців. На це вказує також книжка „Земля без Бога", де автор наводить розмови батярчуків у польській мові. Це були місцеві типи, а не хлопці з довколишніх сіл, що згідно з Ш. Вайсом, злетілися до міста озброєні в сокири, вили, лопати й ножі й почали мордувати жидів. Ці українські хлопці навіть не мали часу прийти до Борислава, бо цілий погром тривав не цілого півтора дня, враховуючи в цей час поліційну годину поперше, а подруге німці були б розстрілили, кожного озброєного такою зброєю, не знаючи ні людей, ані щойно зайнятого ворожого міста й не маючи певности чи ці банди так озброєних молодців не вжиють її проти них самих. Жадна окупаційна військова частина ніколи не дозволить собі, щоб озброєні банди гуляли по місті. Тут уже Ш.Вайса фантазія понесла його дещо задалеко.

Отже таких жорстоко-макабричних мордів як їх описує Ш. Вайс, де жидівкам ножами розпорювали животи українські хлопці, мужчинам розбивали голови сокирами, а дітей, немов дикі звірі, розривали на кусні, не могло бути. Це звичайна злослива видумка, або поганий сон молодого хлопчика, бо про такі звірства навіть Копель Гольцман не згадує у своїй протиукраїнській і фантастичній книжці. Крім цього німці, як тільки зайняли місто, заборонили грабувати під загрозою розстрілу й дійсно було кілька таких випадків, що розстріляно грабіжників; між ними були, крім поляків, також українські батяри.

У міжчасі спроваджені жиди під наглядом німецьких вояків витягали трупів, мили їх і укладали побитих рядом у домовини, що їх доставила управа міста. Посадник міста українець зарядив комісійні посмертні оглядини помордованих та фотографування їх, до чого призначив двох лікарів, з яких один був жид д-р Капельнер. Та німці на це не дозволили, комісію нагнали, а фотографічний апарат забрали.

Найбільш небезпечним і трагічним місцем для зігнаних жидів була площа біля будинку НКВД, де абсолютну контролю і владу мали німецькі вояки. Від них виключно залежала дальша доля там присутніх жидів, що працювали коло трупів. Тому два молоді українські студенти, коли довідалися, що між присутніми є їхні товаришки з гімназії, жидівки, з їхніми родинами, з нараженням власного життя майже силою втиснулися на площу стережену німцями й з тяжким трудом та ламаною німецькою мовою випросили німецьких вояків, щоб ті дві родини випустили з площі й дозволили їм повернутися до дому. Обидва ці шляхетні українці живуть сьогодні в Америці, а також деякі члени тих жидівських родин, що в грядучих трагічних часах зуміли чи мали щастя врятуватися з тієї цілої смертельної трагедії.

Коли присутні жиди покінчили мити укладені трупи німці забрали їх усіх на сусіднє подвір'я і почали їх бити, а як побитий падав, то їх стріляли. Ніхто з цивільного населення не мав нічого спільного з тією жорстокою акцією.

Коли про цей нелюдський акт німців донесено посадникові міста українцеві, він негайно пішов на це місце й старався переконати німців, щоб перестали вбивати жидів. Тоді підійшов до нього якийсь німецький старшина й запитався посадника, хто він і яким правом він береться давати прикази німецьким воякам. Довідавшися, що він є посадником міста назначений ними самими проти його волі, сильно вилаявся на посадника й сказав йому чим скоріше зникнути, бо це не є абсолютно його справою. Обурений і безсильний посадник мусів відійти з нічим тим більше, що вже вечоріло й зближалася поліційна 9-та година, що після неї не вільно було нікому з цивільного населення під загрозою розстрілу перебувати на вулиці.

(Продовження буде)

СОЮЗОВЦІ! КОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ 31-ої КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ВЖЕ ПОЧАЛАСЯ. ЇЇ МЕТА ПРИДБАТИ 1,500 НОВИХ ЧЛЕНІВ ДО КІНЦЯ ТРАВНЯ ЦЬОГО РОКУ. ТІЛЬКИ ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЮ ВЕЛИКУ МІСІЮ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ.

ПРИВІТАННЯ

З нагоди дня народження і 88-ліття первоієрарха УПЦеркви в ЗСА і в діяспорі, Його Блаженства Блаженнішого Владики Митрополита Мстислава, яке припадає на 10-го квітня 1986 року, від імени всіх членів і працівників Консисторії маю шану переслати Його Блаженству наше сердечне привітання та щиро побажати радісно і в добрім здоров'і провести цей день.

Ми молимо Милосердного Господа Бога, щоб дарував нашому первоієрархові кріпких тілесних і духовних сил, щоб і надалі з таким же великим успіхом ще довгі роки провадив нашу святу Православну Церкву Богові на славу, а рідному православному українському народові на спасіння.

На многії і благії літа, Дорогий Вадико!

Ваш слуга у Христі,

протоієрей о. Михайло Борисенко,
голова Консисторії

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

203 Друга Авеню, Ню Йорк, Н. Й. 10003

влаштовує

в неділю, 13-го квітня 1986 р., о год. 1:30 по пол. у великій залі школи св. Юра в Ню Йорку, Н. Й.

215 Е. 6-та вулиця

ІНФОРМАЦІЙНІ СХОДИНИ

в справі будови нового приміщення для Українського Музею

В програмі: загальні інформації голови, пляни архітекта-будови нового Музею, зіркова кампанія.

Зробімо ще одно зусилля і збудуймо установу, яка буде одним з найтриваліших наших здобутків, буде гордістю теперішніх і майбутніх покопінь!

До численної участи в сходинах запрошує

УПРАВА МУЗЕЮ

Після сходин — КАВА І СОЛОДКЕ!

Школа Кобзарського Мистецтва та Український Музей

влаштовують

у днях 19, 20, 26 і 27-го квітня 1986 р.

ВИСТАВКУ КОБЗАРСЬКОГО МИСТЕЦТВА

Одинока нагода оглянути багатий АРХІВ ШКМ (понад 140 експонатів, великий і цікавий АРХІВ ім. Т. ШЕВЧЕНКА в Дітройті, АРХІВИ — Капелі Бандуристок СУМ-А в Дітройті, В. Божика, Ансамблю „Гомін" з Нюарку, Н. Дж.

Будуть показані різного роду бандури: З. ШТОКАЛКА, В. ЄМЦЯ, Г. Т. КИТАСТОГО, В. ЮРКЕВИЧА, Р. ЛЕВИЦЬКОГО.

Рідкісні — КОРНІЄВСЬКОГО, С. ЧОРНОГО з Арґентини, перша бандура з перемикачами, репліка із 17-го століття (зроблена К. Блумом).

Бандури зроблені за пляном братів Гончаренків — Приймака і Гірича.

Бандури виробу — В. Васькова і д-ра А. Лятишевського.

ДИТЯЧІ БАНДУРИ.

19-го квітня, зараз після відкриття виставки, о год. 4-ій по пол. ДОПОВІДЬ І ДЕМОНСТРАЦІЯ МУЗИЧНОЇ СПАДЩИНИ З. ШТОКАЛКА — Л. МАЙСТРЕНКО.

20-го квітня буде відкрита від 1:30 — 4:30.

26-го квітня, о год. 4-ій по пол. К. Блум буде говорити про — ЗМІНИ В МУЗИЧНОМУ ЖИТТІ БАНДУРИСТІВ і демонструвати гру на різних бандурах.

Ю. КИТАСТИЙ — продемонструє ВИКОНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ДУМ.

Павло Данилів заграє на „ДРИМБІ" власної роботи.

27-го квітня, год. 2-га по пол. Ю. Китастий виконає зразки з циклю „ІСТОРІЯ УКРАЇНИ В ПІСНЯХ".

Крім того можна буде оглянути інші українські інструменти: ЛІРА, КОБЗА, ТРЕМБІТИ, ЦИМБАЛИ, РІЗНОГО РОДУ СОПІЛКИ.

Також різні кобзарські платівки, де б вони не появилися.

На виставці можна буде набути платівки: ШКМ, „Гомін Степів", „Літа Молоді" і касетки ТУБ із збірного концерту у Тавн Голл і Філядельфії, а також В. Тисовського.

ВСІХ ЩИРО ЗАПРОШУЄ —

ШКМ І МУЗЕЙ

Молода журналістка

12-го грудня 1985 року Ксеня Рихтицька одержала диплом бакалавра журналістики з Вейнського університету в Дітройті.

Ще змалку Ксеня виказувала велике зацікавлення літературою і мріяла стати журналісткою і письменницею. Вірною стежиною пройшла Ксеня від садочку починаючи до закінчення університетських студій. Маючи всього 8 років написала віршик „Море", який вислала до новацького журналу „Готуйсь" і відтоді дописувала до пластових журналів „Готуйсь" і „Юнак". В книжці „Our Twentieth Century's Greatest Poems" був видрукований її вірш „Farewell", який написала, маючи 11 років. Ксеня була співредактором шкільної газети „Луна" та „Basilea" в українській середній школі Непорочного Зачаття, яку закінчила з визначним успіхом і, діставши стипендію, почала журналістичні студії у Вейнському університеті. Будучи членом Української Студентської Громади була в редакції газетки „Діяспора", де також поміщувала свої статті.

Ксеня Рихтицька

Від 1983 року Ксеня працює, рівночасно студіюючи в підприємстві „Coca Cola", де є редакторкою компанійної газети „The Cokette". Від дитинства Ксеня відзначалася пильністю і послідовністю. Вислідом був успіх, який здобула під час конкурсу United Foundation „Feature Writing", Special Publications Division, де її журнал дістав друге місце із 150 журналів, редаґованих професійними силами, які репрезентували 35 компаній.

Маючи 17 років Ксеня закінчила Школу Українознавства з визначним успіхом, є активною членкою ТУСМ-у й бере участь в організованих тим Товариством акціях, а також членкою УСП. Минулого року вона одержала стипендію УНС.

В особі Ксені маємо професійну силу, з виразним українським обличчям і зацікавленням українськими проблемами. Також висловлюємо наші ґратуляції Ксені мамі п. Дарії Рихтицькій, яка зуміла в особливих обставинах защипити своїм дітям любов до науки й до свого народу. Її старша дочка Тамара, замужем Сливинська, закінчила психологію, зробила маґістерку з освіти, а тепер студіює адміністрування. Син Нестор закінчив студії інженерії в ділянці компюторів й працює над ступенем маґістра. Всі троє закінчили Школу Українознавства з визначним успіхом і є активні в українській громаді.

Віра Гнатюк

Вечір пісні та гумору в Клівленді

Це був небувалий і незабутній вечір мистецького гумору і пісні. Уявимо собі велику концертну залю, зі сцени якої ви маєте змогу понад дві години слухати у чудовому мистецькому виконанні українські анекдоти та жарти на різні теми на зміну з таким ж гарним співом українських пісень.

Саме такий вечір відбувся в неділю, 9-го березня ц. р., в 172-гу річницю з дня народження генія українського народу Тараса Шевченка, в концертній залі ім. Митрополита Андрея Шептицького школи св. Йосафата на Пармі коло Клівленду, Огайо. Тут, перед переповненою залею слухачів, виступили Зіновій та Анна Маринці—новоприбула з України мистецька родина випускників Львівської консерваторії. Лише три роки минуло з того часу, коли вони виїхали з України, поселившись в Чикаґо.

Вже з мови наших новоприбулих земляків можна було помітити, що вони привезли з собою „подих рідної землі", привезли щось нове і свіже. Як було написано в летючці, в свою програму вони включили „речі серйозні, сумні та веселі". І воно дійсно було так. Вже один той факт, що лише дві особи змогли тримати переповнену залю слухачів в піднесено-задоволеному настрої та під „акомпаньямент" частих оплесків, свідчить про те, що слухачі були дуже задоволені і тому вечір цілком удався.

Завдячувати треба не тільки численній кількості злободенних анекдотів, але також не в меншій мірі їх виконанню. Чудова дикція, бездоганна українська літературна вимова. В цьому розумінні як мистець живого слова Зіновій Маринець може дорівнюватися таким нашим мистцям живого слова як Ростислав Василенко (тепер проживає в Канаді), або вже померлому Миколі Понеділкові.

Щодо самих анекдотів або жартів, то їх було не тільки багато, але всі вони віддзеркалювали сучасне життя як по той, так і по цей бік залізної заслони. Для прикладу наведу лише дві.

Після приїзду з недавно відбутого 27-го з'їзду комуністичної партії СССР запитують сучасного польського комуністичного „вождя" Войцеха Ярузельського, як йому було в Москві: „Як там, товаришу Войцеху, відбувалася зустріч з совєтським „вождем" Ґорбачовим?" На це Ярузельський відповідає: „Мене називайте тепер не Войцєх, а Тимаш, бо так до мене ввесь час звертався Ґорбачов" (натяк на те, що Ґорбачов ввесь час казав Ярузельському „Ти маєш зробити те і те).

Або ще. Приїхала одна українсько-американська туристка на відвідини до Львова і запитує тамтешніх людей, де є „драґстор". Скільки вона не запитувала, ніхто не міг її зрозуміти. На це наша туристка з великим розчаруванням сказала: „Але ж і сильна там русифікація і ніхто вже не знає навіть такого всім відомого нашого слова як „драґстор".

Щодо Анни Маринець, то вона виступала як співачка часом разом зі своїм чоловіком, хоч здебільшого була солісткою, інколи співаючи жарівливо-веселу пісню, інколи сумну або серйозну. Співала гарно, бездоганно.

Сумно лише, що людина з такими непересічними здібностями мистця і рецитатора живого слова, яким є Зіновій Маринець, вимушена на прожиток себе і своєї родини працювати на тяжкій фізичній праці на фабриці... Такою вже є еміґраційна дійсність.

Але при цій нагоді одно треба сказати: якщо б наші громади влаштовували вечори з мистецькими або розваговими програмами, то вони ніколи не помилилися б, якби звернулися в цій справі до наших мистців Зіновія та Анни Маринців. Слухачі напевно будуть задоволені з їхніх виступів не в меншій мірі, як були задоволені клівлендці на згаданому вечорі 9-го березня.

Юл. Мовчан

Появився „Літопис УПА" про тернопільську округу

Недавно вийшов друком 11-ий том „Літопису УПА" про тернопілську підпільну округу. Повна назва цього тому: Тернопільщина — список упавших героїв української революції в боротьбі з московсько-большевицьким окупантом за час від 13-го березня 1944 року до 31-го грудня 1948 року. Том ілюстрований, має 280 стор. друку, ціна 15 дол.

Основна частина книги — це життєписи впавших на території округи вояків УПА, членів ОУН і діячів збройного підпілля в 1944-1948 роках. Вперше вона була опублікована у підпіллі в машинописі у вересні 1949 року. Вона складалася зі вступу, основної частини — життєписів (упорядковані хронологічно за датою смерти по районах округи) і позабучного показника. Показник мав такі підрозділи: „А" — впавші з тернопільської округи, які загинули на території округи; „Б" — впавші з тернопільської округи, які загинули на інших територіях; „В" — упавші в тернопільській окрузі, які походили з інших територій. Ці підрозділи були упорядковані за районами округи. Разом книга мала 161 сторінку густого машинопису.

Передруковуючи цю книгу, редакція „Літопису УПА" додала історичну вступну статтю про дії УПА й збройного підпілля на території тернопільської округи, з поясненнями про підпільне видання книги, з додатком написаних на еміґрації життєписів, списком скорочень і показником згадуваних у книзі інституцій, прізвищ, псевдонімів і місцевостей. У книзі поміщені також фотографії деяких поляглих, між ними — першого командира тернопільської (згодом — подільської) воєнної округи УПА „Лисоні", Омеляна Польового („Остапа"). При невідомих докладніше обставинах О. Польовий попав у полон НКВД у 1946 році і ще й досі карається на сибірських засланнях.

Видана в підпіллі книга містить дані про понад 820 поляглих. При тому лише біля 100 поляглих — це невідомі вояки УПА чи члени збройного підпілля, про яких подано лише до якої сотні УПА чи формації підпілля вони належали, в якому бою загинули і де поховані. Також про інших біля 120 вояків УПА чи революціонерів подані неповні дані. Це стосується передусім поляглих з Волині, Кам'янець-Подільської (тепер — Хмельницької) области й з інших округ Галичини, чи й з Закерзоня. Укладачам життєписного словника були відомі лише їхня діяльність в УПА чи в збройному підпіллі. Про поляглих з тернопільської округи — біля 650 осіб — укладачі зуміли зібрати доволі вичерпні інформації. Їхні життєписи мають такі дані, як ім'я та прізвище, псевдоніми, місця та дати народження, соціяльне походження, освіту, дані про їхню громадску діяльність, зайняття, участь, та функції у збройній боротьбі й обставини смерти.

Цей біографічний словник є важливим джерелом до історії боротьби УПА передусім тому, що він подає повні біографії, вояків УПА й членів збройного підпілля на певній території, не зважаючи на те, що ця територія відносно невелика. По аналогії — це картина інших територій. В нім теж багато інформацій про обставини, боротьбу й людей визвольного руху. Між життєписами є біографія майора Володимира Якубовського („Боднаренка"), шефа штабу (фактично — від 1946 року командира) Третьої подільської воєнної округи УПА „Лисоні", члена штабу „Лисоні" „Чугайстира", сотенних Ярослава Процика („Журавля"), Василя Якимчука („Сича"), Омеляна Приліпа („Кита"), „Чорного", „Меча", „Гордієнка", „Косача" і багатьох старшин та підстаршин УПА. В книзі є також багато життієписів визначних місцевих діячів підпілля, що займали різні становища на підпільній адміністрації. Поміщені біографії мають також багато інформацій про організацію та бойові дії УПА, про діяльність підпільної адміністрації, про активний і пасивний спротив населення, а також про протиукраїнську діяльність обох окупантів України — гітлерівської Німеччини і большевицької Росії. Завдяки цьому книгу треба назвати важливим джерелом для студій історії УПА.

Підпільні біографії дещо доповняють зібрані на еміґрації життєписи впавших з тернопільської округи, часто зі знімками, поміщені окремо, як кінцевий розділ книжки. Редакція „Літопису УПА" повідомляє у вступній статті, що додаткові написані на еміґрації життєписи впавших будуть поміщені у наступному томі „Літопису УПА" про Третю подільську воєнну округу УПА „Лисоню". Ця воєнна округа УПА охоплювала територію сучасної тернопільської области, але без волинських районів (Крем'янеччини), а зате включала колишній рогатинський повіт і, можливо, частину кам'янецько-подільської (тепер хмельницької) области. Редакція „Літопису УПА" просить присилати життєписи й фотографії якнайшвидше, бо 12 том „Літопису УПА" має появитися ще у 1986 році. Адреса видаництва „Літопису УПА": Litopys UPA, P.O. Box 97, Station „C", Toronto, Ontario, Canada, M6J 3M7.

В глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що з волі Всевишнього, несподівано, відійшла від нас у Вічність дня 6-го квітня 1986 р. наша Найдорожча і Незабутня МАМА І СЕСТРА

бл. п.

ТЕОДОРА СИДОР

народжена 17-го лютого 1926 року в Підборцях, Львів, Україна.

ПАНАХИДИ відбудуться у вівторок, 8-го і середу, 9-го квітня 1986 р., о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Thomas Quinn, Astoria, N.Y.

ПОХОРОН у четвер, 10-го квітня ц. р., о год. 9:30 ранку в церкві св. Юра в Ню Йорку, а опісля на український католицький цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Горем прибиті:

ІГОР — син з дружиною ОЛЕЮ
ВОЛОДИМИРА — сестра з родиною
ближча і дальша Родина в Америці, Европі і Україні

У пам'ять д-ра А. Якимова

У четвер, 6-го березня 1986 року відійшла у вічність душа нашого незабутнього Адама Якимова з цього світу до свого Сотворителя Небесного Отця.

Ми, його товариші, можемо нині допомогти Покійному тільки нашими молитвами. Для нас він все залишиться в пам'яті, як незабутній наш краян бережанської гімназії і наш шкільний товариш. Його веселе, завжди усміхнене обличчя додавало нам розради і потіхи. Господь наділив Адама талантами, веселістю та любов'ю. Ці таланти він помножив в своїй молодості завдяки нашим вихователям гімназійним професорам, як І. Флюнт Гусак, д-р В. Левицький, І. Зугаєвич, І. Бабій, О. О. Дубицький і М. Залеський.

А. Якимов виростав серед гарної і багатої природи Бережан, а це—Руриська Рай і Бабина Гора. Любов до всього свого і до жертвенности помножив він стрілецькими могилами та в бережанському Пласті. Він щасливий був, що увійшов до гарної і патріотичної родини о. Міґоцького і взяв собі за подругу життя Ліду. З нею він прожив найкращі молоді літа і виховав дві дочки. Останній раз ми, всі товариші, стрінулися на оселі Братського Союзу „Верховина" в 1978 році. Тоді він, ще повний життєвої верви, розвеселяв нас своїм здоровим гумором.

Любов до своєї минувшини і народу спонукали Адама зголоситись до І-ої УД УНА. Покійний поставив вище добро нації, ніж власну вигоду і його добра жінка та о. Міґоцький поблагословили його на тяжкий вояцький шлях. Чи може бути більша жертва любови, як вояцька служба? Та любов і весела вдача додавали йому сил в тяжких моментах його трудолюбного життя. За ту жертву Всевишній нагородив його і допоміг йому довершити медичні студії дипломом доктора медицини.

Душа Покійного стоїть перед лицем Всевишнього, а ми, його друзі, збережем надовго пам'ять про нього.

Мґр Лев Стеткевич

З болем серця прийняли ми вістку про смерть нашого Дорогого і Незабутнього ДРУГА

св. п. д-ра

ВОЛОДИМИРА КОКОРУДЗА

Дружині Меланії та Родині Покійного висловлюємо наше глибоке співчуття.

•

Замість квітів складаємо 50 дол. на Патріярхат.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

НІНА І РОМАН ТАРНОВЕЦЬКІ

Торонто, Онтаріо, Канада

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ нашої ДОНЬКИ

бл. п.

Юліяни Марії Ратич

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в суботу, 12-го квітня 1986 р., о год. 9-ій ранку, в церкві св. Миколая в Millville, N.J. **і**
в неділю, 13-го квітня 1986 р., о год. 10:30 ранку в церкві Різдва Пречистої Діви Марії в New Brunswick, N.J.

Просимо згадати Покійну в своїх молитвах.

ОЛЕГ І ІВАННА РАТИЧІ

ДНЯ 9-го КВІТНЯ 1986 Р., ПРИПАДАЄ ОДИНАДЦЯТА БОЛЮЧА РІЧНИЦЯ СМЕРТИ

нашого Найдорожчого і Незабутнього ЧОЛОВІКА, ТАТА, ДІДУСЯ І БРАТА

бл. п. проф. д-ра

Василя Стецюка

ЗАУПОКІЙНІ ЛІТУРГІЇ з ПАНАХИДАМИ

були відправлені

в церквах св. Юра в Ню Йорку; в церкві свв. апп. Петра і Павла в Джерзі Ситі, Н. Дж.; в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.; у соборі св. Софії в Римі, Італія; в Люрді та у Бразилії.

В непотішному смутку:

дружина — КВІТКА
син — ЮРКО з дружиною КАТЕЮ
внуки — МАРЧИК І ПЕТРУСЬ
сестра — МАРІЯ ПІДГОРОДЕЦЬКА

В глибокому смутку та горю повідомляємо Рідних, Приятелів та Знайомих, що в неділю, 6-го квітня 1986 р. відійшла у Вічність наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА та БАБЦЯ

СЛ. П.

СОФІЯ СУХОЦЬКА

ПАНАХИДИ о год. 7:30 веч., у вівторок, 8-го і середу, 9-го квітня 1986 р. в похоронному заведенні W. La-Bella and Son при 87-13 87th Street, Woodhaven, N.Y.

ПОХОРОН у четвер, 10-го квітня 1986 р., о год. 10-ій ранку з того ж заведення до церкви Покров Божої Матері в Озон Парку, а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

МИХАЙЛО — чоловік
ЮЛІЯ — сестра
сини:
СТЕПАН з дружиною ПАВЛИНОЮ
ВАСИЛЬ
дочка — ОЛЕСЯ з чоловіком ВІКТОРОМ
внуки — ТЕРЕСА, СТЕФА, СТЕПАН, ХРИСТЯ І ВАСИЛЬ

Панахида по св. п. Д. Квітковському

У неділю, 16-го березня ц. р., після Святої Літургії у церкві-пам'ятникові св. Андрія Первозванного у Бавнд Бруку, Н. Дж., вщерть переповненій вірними, Первоієрарх Української Православної Церкви в ЗСА та Голова Української Автокефальної Православної Церкви у діяспорі Владика Мстислав в асисті протопресвітера Артема Селепини, протоієрея Івана Покотила та протодиякона Володимира Поліщука відправив Панахиду по бл. п. д-рові Денисові Квітковському, у життєво-історичний хронологічний четвертому голові Проводу Українських Націоналістів (1977-1979 рр.).

Як духово-ідейний пролог перед відправленням Панахиди Владика Мстислав виголосив проповідь, подавши тло теперішніх і майбутніх невідкладних завдань вірних Української Православної Церкви, гідне приготування і відзначення 1000-ліття Хрищення України, ознайомлення і популяризація цієї події серед чужинецького світу та інших релігійних віровизнань, оборона несправедливо переслідуваних українців тощо. Цим завданням був відданий і покійний бл. п. д-р Д. Квітковський і очолюваний ним український національний рух.

Зворушливо і настроєво, до характеру відправ, співав місцевий церковний хор під орудою Тараса Павловського. По закінченні Панахиди Владика Мстислав подав сильветку життя покійного, як взір християнина і патріота. Потім делеґація Українського Золотого Хреста на доручення дружини Покійного д-р Марії Квітковської поклала китицю квітів у стіп пам'ятника Покійному.

П. Б.

Академія в честь Т. Шевченка в Ґлен Спей

Як і кожного року, громада Ґлен Спей чисельно зібралася, щоб віддати честь і пошану велетневі нашого народу. Місцевий хор під проводом інж. Осипа Гапія проспівав „Заповіт". Культурно-освітній референт Яро Гадуняк привітав зібраних присутних і підкреслив, що Тарас Шевченко всіх нас об'єднує.

Святочну промову виголосила редактор журналу „Віра" Галина Петренко, яка взяла цікаву, маловідому тему — Тарас Шевченко-людина. Підкреслюючи многогранність творчости Шевченка, його силу, красу слова, непересічну здібність поета, як маляра, основну увагу доповідачка звернула на маловідомі факти з особистого життя поета, його знайомства, його кохання. Дуже докладно були подані знайомства поета як з жінками знаного роду, так і з покоївками, селянками ітд. Кохав поет так, як і всі люди. Закохувався, страждав, писав вірші, підносячи коханих на найвищий п'єдестать, а розчарувавшись, кидав їх в безодню. Краса природи завжди була пов'язана з красою кохання, виш невим садочком, співом соловейка, затишною хатиною, де панує згода, мир і тишина. На закінчення доповідачка сказала, що вибрала цю тему для того, щоб показати Шевченка-людину, з усіма його переживаннями, стражданнями і як це все відбивалося на творчості поета.

Подихом весни повіяло від вокального ансамблю „Промінь" під керівництвом проф. Богданни Волянської, який завітав до нас з Ню Йорку. Свіжий, молодий, милозвучний ансамбль зачарував присутніх виконанням таких речей: „Ой, три шляхи широкії", слова Т. Шевченка, народна музика в обробці Евгена Козака. Квартет: Марійка Волянська, Оксана Харук, Соня Шерей, Богданна Волянська. „І широкую долину", слова Шевченка, музика Лева Волянського. Соло — М. Волянська, форте піяновий акомпаньямент С. Шерей. „У перетику ходила" слова Шевченка, музика Миколи Лисенка — обробка і гра на гітарі Б. Волянської. „Українська баркарола", слова Василя Пачовського, музика Станислава Людкевича. „Плавай, плавай, лебедонько", слова Шевченка, музика Кирила Стеценка, соло Оксана Харук. „Пливе човен", народна пісня, музика М. Лисенка. Студентка вищої кляси музичної школи Джуліярд Уляна Сенчишин надзвичайно майстерно відіграла на фортепіяно Шопена — Ґран де Вальс Брілянте, Фантазія — Імпромпту, Берковіч — Токата. „Послання" Шевченка майстерно рецитували декляматори — Галина Біровець, Людмила Гайдар, Зенон Голубець, Богдан Чапля.

Деклямація Ганни Пищимухи — уривок з політичної поеми Шевченка „Сон", зробила на присутніх особливе враження. Страждання і убо лівання поета за долю свого народу були змальовані чітко, ясно і переконливо. Наш скульптор мистець Зенон Голубець прочитав вірш власного пера з посвятою „Шевченкові". Шкода, що не можемо помістити цілого вірша, але зміст його переконливий, сильний:

„Ти правду вчив нас
говорити,
Любити батька, брата,
Не голову чужим хилити,
Слугою бути в ката..."

Місцевий хор, диригент інж.. Осип Гапій, акомпаньятор пані Герта Гірняк, відспівав три пісні: „Ой чого ж ти почорніло" слова Шевченка, музика Левка Ревуцького, Ой, ходив чумак" народна пісня, обробка Стани слава Людкевича, „Сонце заходить" слова Шевченка, музика Дмитра Роздольського. Доповідача і всіх виконавців присутні нагородили рясними, вдячними оплесками.

В заключному слові голова Об'єднання Українців в Ґлен Спей арх. Аполінарій Осадца сказав: „Коли б хтось хотів сконцентрувати творчість Шевченка до двох слів, то немає сумніву, що ті два слова, які приходять золотою ниткою через цілу творчість Шевченка є ці слова „Любіть Україну"; слова „Любіть її во время люте мають особливе значення для нашого народу, який переходить „время люте" саме тепер, в його найгіршій формі.

Пообіцяймо собі, сказав голова, що ці два слова „Любіть Україну" будуть завжди для нас і для наших дітей і внуків дороговказом в нашому громадсько-політичному житті.

На закінчення голова подякував гостям з Керґонксо ну, присутнім, виконавцям і особливо Богданові Гірнякові, котрий організував і підготовив таку вдалу Академію в честь Тараса Шевченка.

Залунало грімке „Ще не вмерла Україна" і присутні ще довго ділилися враженнями з чудового вечора при чашці кави і солодким, що приготовили наші невтомні жінки.

Людмила Гайдар

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК, під проводом інж. Романа Ракочого, ст., подає до відома, що на літній сезон на Союзівці заплановані такі турніри:

4-6-го липня — УСЦАК-Схід
9-10-го серпня — Подвійні гри
29-го серпня — 1-го вересня — Крайові чемпіонати УСЦАК
14-15-го вересня — Запрошеневий УНС
28-29-го вересня Подвійні гри Пласт
4-5-го жовтня — КЛК.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує Омелян Твардовський

УСВТ „Ч. Січ" — „Берклі Гайтс" С. К. — 3:0 (воковер)

Вслід за клюбом „Вашінгтон" С. К., який віддав „Ч. Січі" без гри — воковером півфінальні змагання за Чашу Гарден Стейт Ліґи, повітів — Ессекс — Юніон — Морріс, пішов теж клюб — фіналіст „Берклі Гайтс", що „піддався" без гри, вислідом — 3:0. Таким чином, перша дружина „Ч Січі", елімінувавши вже раніше „Лівінгстон" С. К., стала першуном і здобула чашу ҐСЛіґи в цій серії.

УСВТ „Ч. Січ" „Б" — Іст Бранзвик С.К. 1:1

Цими змаганнями, що відбулися в неділю, 23-го березня ц.р., ІІ-га дружина „Ч.Січі" розпочала весняну рунду ліґового сезону. Єдиного голя для „Ч. Січі" в цих змаганнях здобув Мурся. Склад „Ч. Січі": Т. Науменко, С. Матвіїшин, Б. Науменко, В. Федоренко, Ф. Соля, М. Мурся, Г. Отерял, В. Науменко, Ю. Ґбур, Б. Ґбур, М. Біназеський, Е. ДіҐільорама, М. Хамуляк, В. Бакун. Провідник П. Біназеський.

УСВТ „Ч. Січ" (юнаки) — Спортфрендс С.К. (юнаки) 3:3

Свою першу зустріч сезону за чемпіонат І-ої Юнацької дивізії Космополітальної Ліґи „Ч. Січ" відбула на виїзді у Вейні, яку закінчила ремісовим вислідом 3:3. Голі для „Ч. Січі" здобули: Л. Пайн — 2 і Ґаган. Склад „Ч. Січі": Бордюк, Буґіль, Амато, Шейфер, Ґаган, Пайн, Твардовський, Сергіїв, Вільчак, Мілер, Кораган, Стеґліц. Провідник Р. Стеґліц.

Жіноча відбиванкова дружина „Ч. Січі" першуном турніру ЮСВБА

До свого довгого ланцюга цьогорічних осягів жіноча дружина „Ч. Січі" додала ще одно успішне кільце — першенство чергового офіційного турніру Відбиванкової Асоціяції ЗСА, що відбувся в суботу, 22-го березня ц.р., в Лівінгстоні. В цілоденних баталіях брало участь усіх 16-ть жіночих дружин Ню Джерзі — Ню Йорку, які змагалися в трьох різних клясах. „Ч. Січі" виступала в найсильнішій „А" клясі, в якій здобула звання першуна. В ході турніру „Ч. Січ" здобула такі висліди:

„Мийплс" В.К. — 15:13, 14:16,
„Рінґвуд" В.К. — 15:12, 15:9,
„Кловер" В.К. — 15:13, 15:7,
„Стрікс" В.К. — 12:15, 6:15,

По закінченні змагань відбулися фінальні гри між дружинами, які зайняли чолові місця в своїх групах. „Ч. Січ" зустрілася вдруге сильний клюб „Стрікс", якого цим разом перемогла високим вислідом 15:5, 15:5 і, таким чином, здобула нагороди першуна турніру. Склад „Ч. Січі" в цьому турнірі: Ґейлі-Моравська, Файн, Лопатовська, Башір, Вашкевич, Маїв. Провідник і тренер Ігор Тафель, тренер Роберт Чече.

УСО „Тризуб" — „Ерцґебірґе" С. К. 4:1

Ці першенські змагання, які відбулися у неділю, 9-го березня ц.р., на площі „Тризубівки", наша дружина виграла високим вислідом 4:1. Звітова зустріч пройшла в швидкому темпі, була завзята і для глядачів емоційна. Ведення для „Тризуба" здобув А. Зілько в 15-ій хвилині, використавши помилку воротаря „Ерцґебірґе. Цей же змагун нашого нападу підніс вислід ще перед перерво до 2:0.

В другій половині гра проходила з посиленою завзятістю, яка в окремих випадках переходила межі правил, і судця був змушений попереджувати змагунів жовтими картками. На початку німці провели кілька контратак,які з успіхом ліквідували тверді оборонці „Тризуба" — Козак і Т. Зілько. В 12-ій хвилині напад господарів провів свої чергові рейди в підворіття „Ерцґебірґе", в одному з яких Санторе підніс вислід для „Тризуба" до 3:0. Кілька хвилин пізніше нікому зуміли здобути свого почесного голя змагунів. В кінцевій фазі цієї цікавої для глядачів зустрічі А. Зілько здобув свій черговий „гет трик", встановивши вислід — 4:1.

Склад „Тризуба": Прончак, Гая, Т. Зілько, Козак, Чін, Насер, Гарматій, Ізабелла, Станько, Фріят, Сесак, А. Зілько, МкАлістер, Санторе, провідник М. Юрчак, тренер Ю. Літинський. В передзмагу резерва „Тризуба" закінчила свою зустріч з резервою „Ерцґебірґе" ремісовим вислідом 0:0.

Шахові першенства УСЦАК — 1986

Вже розпочалася підготова до цьогорічного чемпіонату УСЦАК, який відбудеться в днях 24-25-26-го травня в Домі УСО „Тризуб" у Філядельфії. Господарем „Турніру" є шахова ланка „Тризуба" під проводом Сидора Новаківського. Згідно з одержаними інформаціями в цьогорічному чемпіонаті УСЦАК візьмуть участь майже усі найкращі українські шахісти із ЗСА і Канади: чолові шахісти УСВТ „Ч. Січ" — д-р О. Попович, інж. Л. Блонарович (минулорічний чемпіон УСЦАК), Степан Стойко і Зенон Шпон, з УАСТ „Леви" Чикаго — мґр Мирослав Турянський з Норд Дакоти проф. Степан Попель, із СТ „Україна" Торонто — Віктор Дзера, з Вашінгтону — Володимир Богданов, з Пітсбурґу — Теодор Федів. Є можливість, що учасниками турніру будуть з Европи — д-р Василь Бачинський (Швайцарія) і Юрій Семенко із Західної Німеччини.

Очевидно, змагатимуться усі активні шахісти УСО „Тризуб" на чолі із своїм провідником Сидором Новаківським. Технічним провідником чемпіонату буде Богдан Миндюк з СТ „Україна" Торонто.

Відбулися півфінальні шахові змагання за чемпіонат України

В чоловічому турнірі, що пройшов в Луцьку за вхід, до фіналу змагалося 23 майстри і 49 кандидатів. З 11-ти можливих точок по 8,5 здобули — О. Мороз з Дніпропетровська та В. Бутурин зі Львова. Дальші чолові місця зайняли: В. Охотник (Ужгород) — 8 точ., Л. Гофштайн (Київ), В. Капман (Харків) і О. Серебряник (Одеса) - по 7,5 точ. В жіночому півфіналі в Мелітополі чолові місця зайняли: майстри — М. Нижегородова (Житомир), С. Стручко (Ялта) і Н. Гасюнас (Одеса) по 8,5 точ., з 11-ти можливих, С. Гросман (Львів) - 8 точ., З. Мухач (Львівська обл.), І. Сон (Харків) і І. Жильцова (Київ) — по 7,5 точок.

У фінальних змаганнях, що відбудуться в травні ц.р., (чоловічий у Львові, жіночий у Миколаєві), візьмуть участь теж першуни минулорічного чемпіонату України, шахісти збірної України, ґросмайстри та міжнародні майстри.

(от)

Святоюрські...

(Закінчення зі стор. 2)

на запити, а для охочих розвинути дискусію у привітному приміщенні філядельфійського Товариства св. Софія та відчути академічний дух у гармонійній синтезі з практичним світом. І хоча здається, що наше громадське довкілля доволі насичене різними імпрезами, то треба зовсім об'єктивно признати, що святоюрський семінар належить таки до рідкости.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ІВАН Б. КРІЛЬ, член УНС Відд. 7-го ім. Д. Капітули в МекАду, Па., помер 21-го листопада 1985 року на 71-му році життя. Нар. 1914 року в Маґоні Плейнс, Па. Членом УНС став 1945 року. Залишив у смутку дружину Кетлін, синів Беррі і Денса; доньок Шерон і Муху і Каролину Бавмен; дві внучки і одного внука. Похорон відбувся 23-го листопада 1985 року на цвинтарі св. Марії в МекАду, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Г. Словік, секр.

МИХАЙЛО ГАВРИЛЮК, член УНС Відд. 94-го ім. М. Шашкевича в Гемтремку, Миш., помер 24-го липня 1985 року на 65-му році життя. Нар. 1920 року в Золочеві, Україна. Членом УНС став 1984 року. Залишив у смутку дружину Марію, дочку Лесю, сестру Іванку і братів Ігоря і Йосифа, кузинів Гриця і Ганну. Похорон відбувся 31-го липня 1985 року на укр. кат. цвинтарі у Віндзорі, Канада.

Вічна Йому Пам'ять!

Р. Татарський, секр.

ІВАН ПОДІЛЬЧУК, член УНС Відд. 234-го Т-ва „Запорозька Січ" в Елизабеті, Н. Дж., помер 25-го листопада 1985 року на 64-му році життя. Нар. 1922 року в Старяві, Мостиська, Україна. Членом УНС став 1981 року. Залишив у смутку дружину Марію, доньок Христину і Марту, брата і сестер в Україні. Похорон відбувся 27-го листопада 1985 року на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Хитра, секр.

ВОЛОДИМИР ПАЛАЖІЙ, член УНС Відд. 245-го Т-ва „Запорозька Січ" в Трентоні, Н.Дж., помер 14-го грудня 1985 року на 65-му році життя. Нар. 1920 року в Трентоні. Членом УНС став 1938 року. Залишив у смутку дружину Катерину, дочку з мужем, троє внуків; братів: Олексу з родиною, Івана, Григорія і сестру Розалію. Похорон відбувся 17-го грудня 1985 року на цвинтарі св. Трійці в Трентоні, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Мартиненко, секр.

ЕВА РЕПА, член УНС Відд. 114-го ім. св. Володимира в Чикаго, Ілл., померла 25-го листопада 1985 року на 79-му році життя. Нар. 1906 року в Україні. Членом УНС стала 1952 року. Залишила у смутку сина Григорія, дочок Полину та Катерину; чотирьох внуків, одного правнука; невістку Евдокію і зятів: Йосипа та Леоніда. Похорон відбувся 14-го грудня 1985 року на цвинтарі Елмвуд Парк в Елмвуд Парк, Ілл.

Вічна Її Пам'ять!

О. Бережан, секр.

ІВАН БУРНИЙ, член УНС і довголітній секретар 182-го відділу Т-ва „Українська Січ" в Кліфтоні, Н.Дж., помер 25-го листопада 1985 року на 73-му році життя. Нар. 1913 р. в Тандер Бей, Канада. Членом УНС став 1938 року. Залишив у смутку дружину Мері; синів — Івана і Михайла; доньку Джон; братів Василя і Моріса; п'ять сестер і вісім внуків. Похорон відбувся 29-го листопада 1985 року на цвинтарі Сідер Лон в Патерсоні, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Г. Клименко, секр.

ІЛЬКО ДЕМКІВ, член УНС Відд. 174-го Т-ва „Пласт" в Дітройті, Миш., помер 7-го грудня 1985 року на 67-му році життя. Нар. 1918 року в Гребенім, повіт Рава Руська, Україна. Членом УНС став 1970 року. Залишив у смутку дружину Вероніку, дочку Стефанію, сина Романа, внуків Михайла, Олександра, Андрія і внучку Юлію. Похорон відбувся 11-го грудня 985 року на цвинтарі Оливна Гора в Дітройті, Миш.

Вічна Йому Пам'ять!

А. Слюсарчук, секр.